บทคัดย่อ

T 155511

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาวิธีการทางบัญชีในการล้มละลายของบริษัท เอนรอน จำกัด กับ มาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกาและมาตรฐานการบัญชีไทย วิธีการศึกษาโดยการรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินรวมของบริษัท หนังสือ เอกสารและสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาปัญหาวิธีการบัญชีของบริษัท เอนรอน จำกัดและนำมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกาจำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ SFAS No. 94 เรื่อง Consolidation of All Majority-Owned Subsidiaries ARB No.51 เรื่อง Consolidated Financial Statements ฉบับตีความมาตรฐานการบัญชี EITE 90-15 เรื่อง Transaction involving SPE (Special Purpose Entity) และมาตรฐานการบัญชีไทย จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ TAS No.44 เรื่อง งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย TAS No. 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ย่อหน้าที่ 11 ฉบับตีความมาตรฐานการบัญชี TASI No.2 เรื่อง งบการเงินรวม- บริษัทย่อยที่เป็นกิจการเฉพาะกิจ

ผลการศึกษาพบว่ามีประเด็นปัญหาวิธีการบัญชีของบริษัท เอนรอน จำกัด ที่เป็นสาเหตุให้ต้องล้มละลายในครั้งนี้ เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามแม่บทการบัญชีที่ว่า "เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ" ประเด็นปัญหาวิธีการทางบัญชี ประกอบด้วย 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การจัดการทางการเงินนอกงบดุล (off – balance-sheet financing) 2) วิธีปฏิบัติทางการเงินการบัญชี (financial accounting practices) 3) การเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชี(accounting disclosures)

การจัดการทางการเงินนอกงบดุล และ การเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชี เป็นประเด็นปัญหาที่พิจารณาจากมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา SFAS No. 94 และ ARB No.51 เปรียบเทียบกับมาตรฐานการบัญชีไทย TAS No. 44 บริษัท เอนรอน จำกัด ทำผิดมาตรฐานการบัญชี โดยการที่บริษัทไม่นำเอาบริษัทย่อยที่สำคัญ 3 แห่ง ได้แก่ 1) Chewco Investments, L.P. (Chewco) 2) LJM Cayman L.P.(LJM1) และ 3) LJM2 Co-Investment, L.P. (LJM2) ซึ่งเป็นหน่วยงานเฉพาะกิจ (SPE) มารวมไว้ในงบการเงินรวม เนื่องจากบริษัทสำคัญผิดเข้าใจว่า เป็นหน่วยกิจการที่เป็นอิสระจากบริษัทโดยใช้หลัก รูปแบบสำคัญกว่าเนื้อหา(form over substance) ARB No.51 กำหนดว่า กิจการควรต้องจัดทำงบการเงินรวม เมื่อบริษัทใดบริษัทหนึ่งในกลุ่มไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมมีอำนาจในการควบคุมส่วนได้เสียทางการเงินของกิจการอื่นในกลุ่ม อำนาจการควบคุมตามมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา SFAS No. 94 ถือความเป็นเจ้าของในสิทธิออกเสียงส่วนใหญ่ จากเปอร์เซ็นต์ของการถือหุ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ส่วนมาตรฐานการบัญชีไทย TAS No. 44 ถือความสามารถในการควบคุมจากอำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงิน และการดำเนินงานของกิจการตามสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดและรายการระหว่างบริษัทหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจการด้วย

สำหรับประเด็นปัญหาวิธีการบัญชีที่เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา ฉบับตีความมาตรฐานการบัญชี EITF 90-15 บริษัท เอนรอน จำกัด ทำผิดมาตรฐานการบัญชีโดยมีเงินลงทุนที่มาจากบุคคลภายนอกไม่ถึงร้อยละ 3 และบุคคลภายนอกนั้นเป็นพนักงานระดับบริหารของบริษัท เอนรอน จำกัดเอง เนื่องจากมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา กำหนดให้ต้องมีเงินลงทุนที่มาจากบุคคลภายนอกที่ไม่เกี่ยวข้องกับบริษัทใหญ่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของเงินลงทุนในกิจการเฉพาะกิจ(SPE)และบุคคลภายนอกต้องมีอำนาจในการควบคุม SPE นั้น จึงจะไม่ต้องรวมงบการเงินของ SPEไว้ในงบการเงินรวมของบริษัทใหญ่ ส่วนมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับตีความมาตรฐานการบัญชี TASI No.2 ที่อ้างถึงมาตรฐานการบัญชีไทย TAS No. 35 ย่อหน้าที่ 11 ให้งบการเงินที่จัดทำขึ้นต้องเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป กำหนดเรื่องของความสามารถในการควบคุม ซึ่งต้องพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามเนื้อหาความเป็นจริง และบริษัทใหญ่ต้องมีวัตถุประสงค์ที่จะได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของกิจการเฉพาะกิจนั้น

จากผลการศึกษาปัญหาวิธีการทางบัญชีของบริษัท เอนรอน จำกัด โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกาและมาตรฐานการบัญชีไทย จะเป็นแนวทางในการตรวจสอบและป้องกันวิธีการทางบัญชีที่ผิดพลาดได้ ต่อไป

Abstract

TE 155511

The objective of this study is about comparative study of accounting method problems in bankruptcy of Enron Co., Ltd. with SFAS and TAS. The method that was used in this study incorporated research of books, documents, journals and analyst the accounting method problems from Enron's consolidated financials statement to compare SFAS No. 94 : Consolidation of All Majority-Owned Subsidiaries ARB No.51 : Consolidated Financial Statements and EITE 90-15 : Transaction involving SPE (Special Purpose Entity) with TAS No. 44 : Consolidated Financial Statements and Investments Consolidated Financial Statements in Subsidiaries TAS No.35 : Presentation of Financial Statements, paragraph 11 and TASI No.2 : Consolidation - Special Purposed Entities.

The result of this study found the accounting method problem in Bankruptcy Court of Enron Co., Ltd was due to Enron complied with accepted accounting standard while simultaneously concealing the substance over form. The problem consists of 3 issues : 1) off-balance-sheet financing 2) financial accounting practices 3) accounting disclosures

Enron's accounting method problems about off-balance-sheet financing and accounting disclosures was considered from the standard of SFAS No. 94 and TAS No.44. Enron doesn't consolidate 3 SPEs into Consolidated Financial Statements that is ; 1) Chewco Investments, L.P. (Chewco) 2) LJM Cayman L.P.(LJM1) and 3) LJM2 Co-Investment, L.P. (LJM2) and

Enron doesn't disclose about the related SPE's party transaction between persons and company because Enron mistake about SPEs to be free from Enron. In reality Enron can control SPEs. Enron used "form over substance" ARB No.51 is defined the concept that the parent company right to make Consolidated Financial Statements when they are usually necessary controlling financial interest in the group directly or indirectly of owned subsidiaries. Controlling in SFAS No.94 requires entities to consolidated where the parent company owns greater than 50% of equity. But TAS No.44 is defined controlling in term of capacity to control from power on determines operating and financial policies of the situations. Accounting disclosures in TAS No. 44 is that allows disclosures about the related-party transaction between persons and company too.

As for issues of Enron's accounting method problems in EITF 90-15. Enron mistake about 3 SPEs by Enron has a third-party less than 3% in SPE and the third-party dependent on Enron employees. US GAAP in EITF 90-15 defined the sponsor of an SPE does not have to consolidate it if a independent third-party of owner investment is generally meaning at least 3 percent of the SPE's total investment and the independent third-party owner has a controlling financial interest in the SPE. TASI No.2 reference TAS No.35 paragraph 11 that creating Financial Statements emphasize accounting principles to general recognize with TASI No.2 is defined capacity to control from power on determines operating and financial policies of the situations about all of any factors which the fact on substance and the objective of sponsor in SPE want to receive interest from operating

From the result of study, Enron's accounting method problems to compare the standard of SFAS and TAS will be the guide line for the auditting and the prevention from the error accounting from now.